

سینمای فلسطین

۴

■ نویسنده: نوریث گرتز
■ مترجم: وحیدالله موسوی
■ ناشر: ساقی

«سینمای فلسطین» اثر نوریث گرتز و ترجمه وحیدالله موسوی است. این کتاب یکی از منابع مهم برای فهم فرهنگ فلسطین است. در این کتاب نویسنده به ترسیم و بررسی سیر سینمای فلسطین، درون‌مایه‌ها و دگرگونی‌های آن در واکنش به تحولات سیاسی و اجتماعی و ایدئولوژیک می‌پردازد. جامعه‌ای که با فرهنگی پویا و غنی در برابر هژمونی نامشروع اشغال‌گران مقاومت می‌کند.

کارگردانی مستند

۵

■ نویسنده: مایکل رایبرگر
■ مترجم: حمیدرضا احمدی لاری
■ ناشر: ساقی

«کارگردانی مستند» نوشته مایکل رایبرگر است که حمیدرضا احمدی لاری آن را ترجمه کرده است. این کتاب به مخاطبش این امکان را می‌دهد تا بر هنر فیلم‌سازی مستند تسلط پیدا کند. با تمرکز روی کار عملی فرآیند ساخت فیلم مستند را کاملا پوشش می‌دهد و درس‌هایی عمیق در مورد پیش تولید، تولید و پس از تولید به مخاطب عرضه می‌کند.

دوربین بازی

۶

■ نویسنده: داوود مرادیان
■ ناشر: ساقی

کتاب «دوربین بازی» نوشته داوود مرادیان، کارگردان پیش از بیست فیلم مستند است. با مطالعه این کتاب می‌توانید بفهمید که چطور می‌شود با دوربین داستان گفت و هر قطعه مکانیکی دوربین به لحاظ روانی، چه تأثیری روی مخاطب و داستان خواهد گذاشت. در حقیقت در این کتاب نباید به دنبال توصیف‌های شوق‌برانگیز از دوربین‌ها و مشوق‌هایی برای خرید دوربین باشید.

تلویزیونی این کارگردان صاحب‌نام مزین شده است. در این اثر، نخست دیدگاه‌های افراد مختلف و صاحب‌نظران سینمایی راجع به «هیچکاک» و هنرش بررسی شده و در ادامه، دست‌خط، طرح‌ها و استوری‌بوردهای او نمایش داده شده است. در بخشی از کتاب، نظرات تیم همکار «هیچکاک» درباره او و نوع فیلم‌سازی و کارگردانی‌اش درج شده و در ادامه، وقایع‌نگاری زندگی و آثار او ثبت شده است. آخرین فصل کتاب، مشتمل بر دوازده نقد بر آثار به‌جامانده از «هیچکاک» است.

این آثار از آثار محبوب نقد فیلم انتشارات ساقی است که علاوه بر مخاطب جدی سینما می‌تواند برای مخاطب عام نیز جذابیت داشته باشد و او را به پیگیری جدی‌تر سینما علاقه‌مند کند.

یکی از کتاب‌های نشر ساقی که در حوزه شناخت فیلم قرار می‌گیرد؛ کتاب «تعمق در فیلم» است که پیتر لمان و ویلیام لور آن را نوشته‌اند و حمیدرضا احمدی لاری آن را به فارسی ترجمه کرده است. این کتاب که برای گروه سنی نوجوان بسیار مناسب است، به آن‌ها یاد می‌دهد چگونه تماشا کنند، بگویند، بشنوند و لذت ببرند. این کتاب که تاکنون چهار بار از نشر ساقی منتشر شده، یک مرور کلی از تجزیه و تحلیل فیلم است که برای روشن‌گری دانش‌آموزان و علاقه‌مندان به فیلم طراحی شده است. خوانندگان در روند تفکر انتقادی و تحلیلی، درباره فیلم‌ها کاوش می‌کنند و می‌فهمند که چگونه انجام این کار می‌تواند لذت‌آفرین باشد. این کتاب تقریباً به دو قسمت تقسیم شده؛ در واقع قبل از آنکه به تحلیل گسترده‌تری از رابطه فیلم‌ها با مسائل اجتماعی و فرهنگی و صنعتی بزرگ‌تر بپردازد، به مطالعات فیلم در چارچوب پویایی سینما پرداخته است.

اما اگر بخواهیم اندکی از تئوری‌های صرف و انتزاعی دور شویم و کتاب‌های کاربردی‌تر نشر ساقی را بررسی کنیم، باید کتاب‌هایی از این نشر را معرفی کنیم که می‌توانند به افرادی که می‌خواهند سینما و رسانه را به شکل یک حرفه دنبال کنند، کمک کند.

از جمله این آثار، کتاب «کارگردان آماده می‌شود» است. کتابی به قلم مرل ای شرایمن و ترجمه محمد صدیقیان.

موضوع این کتاب، سینما و کارگردانی تلویزیون است. نویسنده این اثر اعتقاد دارد طرح اصلی و شالوده‌ای که کارگردان با آن کار می‌کند، متن است. کار با متن، تصور خلاقانه کارگردان را برمی‌انگیزد و تا رسیدن به مرحله خلق اثر، از آن پشتیبانی می‌کند. در کتاب «کارگردان آماده می‌شود» نویسنده مسئولیت‌های اصلی کارگردان، حرفه کارگردانی و ارتباط با عوامل فیلم‌سازی و تهیه‌کنندگی را بررسی می‌کند و به بحث‌های مختلفی از قبیل شخصیت، دیالوگ، هدایت فیلم‌نامه، پیش‌تجسم برنامه‌ریزی و بازیگران می‌پردازد و مطالب مختلفی درباره نمای متحرک، سکانس‌ها، پوشش دوربین و کارگردان در تلویزیون، به مخاطب عرضه می‌کند.

نشر ساقی جزو معدود نشرهایی است که به طور تخصصی و در ابعاد موضوعی گسترده به دنیای تصویر، اعم از سینما و تلویزیون، می‌پردازد و در میان آثاری که منتشر می‌کند هم آثار تالیفی و هم آثار ترجمه‌شده ارزنده‌ای به چشم می‌خورد. کتاب‌هایی که می‌توانند طیف گسترده‌ای از مخاطبان و علاقه‌مندان به سینما را دربرگیرند؛ از دانشجویان و شاغلان در این حرفه گرفته تا علاقه‌مندان به سینما.

«دیالکتیک نقد»، «همیشه استاد: آلفرد هیچکاک و سینمایش»، «رویا-پناهگاه: اینگمار برگمان و سینمایش».

فراستی در دو کتاب «لذت نقد» و «دیالکتیک نقد» مشخصاً به مقوله نقد می‌پردازد و از خود نقد و فلسفه‌اش سخن می‌گوید. کتاب «لذت نقد» اولین کتاب در ایران است که یک منتقد فیلم در آن نقدها و یادداشت‌هایش را جمع‌آوری و در یک مجموعه منتشر کرده است. او در این کتاب یادداشت‌ها و مقالات و ضمیمه‌هایش را که در طول چهل‌واندی سال در مجلات و روزنامه‌های مختلف منتشر شده، به صورت یک کتاب حجیم جمع‌آوری کرده و در انتشارات ساقی به چاپ رسانده است.

کتاب «دیالکتیک نقد» نیز شامل مقالاتی درباره نقد و تحلیل فیلم است. نقدهایی که از دهه ۵۰ میلادی تا امروز توسط منتقدان صاحب‌نظر و نامی نوشته شده است. این مقالات بخشی از مهم‌ترین مقالات نقد سینمایی در جهان هستند. مقاله آخر این کتاب با عنوان «نقد، منتقد، عامل اخلاق» نوشته خود فراستی، تنها مطلب ایرانی کتاب است که قبلاً در کتاب «لذت نقد» چاپ شده اما به دلیل ارتباط جدی آن با مباحث کتاب «دیالکتیک نقد» در این اثر نیز منتشر شده است.

در دو کتاب «همیشه استاد» و «رویا-پناهگاه» فراستی به سراغ دو تن از کارگردانان بزرگ سینمای جهان رفته است و در مورد آثار آنان سخن گفته و به نقد و تحلیل نشسته است؛ به بیانی دیگر، نگاه یک ایرانی است به دوتا از غول‌های تاریخ سینما.

فراستی در کتاب «رویا-پناهگاه»، اینگمار برگمان و سینمایش را مورد نقد و بررسی دقیق قرار می‌دهد. این اثر که از پنج بخش مختلف تشکیل شده، علاوه بر معرفی اینگمار برگمان و سینمای او نقدهای قابل توجهی بر آثار این کارگردان شناخته‌شده جهانی ارائه می‌دهد. کارگردانی که تا پایان عمر، به چشم‌اندازهای دوران کودکی‌اش جامه عمل پوشاند و تجربیاتش از رایحه، نور، صدا، مکان‌ها و انسان‌ها را در قالب فیلم‌هایش جاودان ساخت. البته کار برگمان از محدوده حفظ و ثبت فراتر می‌رود. او هر بار که چیزی را در لنز دوربینش شکار می‌کرد، با جادویی از سینما که فقط مخصوص خود اوست، به آن غنا و شکوه می‌بخشید. گویی جهان جدید و زیبایی را در هر اثر خلق می‌کرد.

مسعود فراستی در این کتاب از دریچه‌ای تازه به جهان رویایی این کارگردان و سینمای منحصر به فرد او باز می‌کند که قلب و ذهن هر رویاپرداز علاقه‌مند به سینما و تئاتر را به تپش و جنبش وامی‌دارد. نویسنده در بخش اول به جای مقدمه، یک‌راست به معرفی برگمان و جهان هنری‌اش اقدام کرده و در بخش دوم گفت‌وگوهای او را ارائه می‌کند. در بخش سوم به دیدگاه‌های پیرامون این کارگردان پرداخته و در بخش چهارم نقدهای آثار او را گنجانده است. بخش پنجم و آخر کتاب «رویا-پناهگاه» به وقایع‌نگاری، کتاب‌شناسی و فیلم‌شناسی اختصاص یافته است. موضوع کتاب «همیشه استاد» نیز نقد و تحلیل آثار «آلفرد هیچکاک»، یکی از اسطوره‌های عرصه کارگردانی و فیلم‌سازی جهان است. این کتاب مجلدی از مجموعه «سینماگران همیشه» است، با هدف شناخت شخصیت و هنر «هیچکاک» که از خلال نقد و تحلیل آثارش تدوین شده و مشتمل بر بیش از صد مقاله درباره اوست. کتاب با تصاویر متعددی از پنجاه‌و دو فیلم سینمایی و ده‌ها فیلم

انتشارات ساقی
در طول سه دهه
فعالیتش، با مترجم‌ها
و مولفانی کار کرده
که هر کدام در حوزه
خود به عنوان یک
برند شناخته می‌شوند:
مسعود فراستی، امیر
پوریا، محمد گذرآبادی،
ابراهیم راه‌نشین،
حمید احمدی لاری و
مترجم‌هایی چون تر
اما با سابقه خوب
مثل وحیدالله موسوی
مترجم «گزیده نقدهای
رایین وود» و چندین
کتاب دیگر